

29 Δεκεμβρίου 2022

Όσιος Νίκων Σουχόι, Βρέθηκε ακαριαία από την αιχμαλωσία στον ναό της Κυρίας Θεοτόκου των Σπηλαίων στο Κίεβο!

[Ορθοδοξία](#) / [Θαυμαστές Διηγήσεις](#)

Όσιος Νίκων Σουχόι.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Ο φιλόχριστος [όσιος Νίκων Σουχόι] καταγόταν από την πόλη του Κιέβου και οικογένεια πλούσια και αρχοντική. Περιφρόνησε όμως και πλούτη και δόξα προτιμώντας «τον ονειδισμόν του Χριστού».

Ήρθε στο μοναστήρι Σπηλαίων του Κιέβου κι έγινε γρήγορα ένας από τους πιο αγωνιστές μοναχούς. Ελευθέρωσε τον νου του από κάθε κοσμικό λογισμό κι έκλινε τον τράχηλο στη σωτήρια «αιχμαλωσία» της υπακοής.

Όταν έκαναν την επιδρομή στη ρωσική γη οι Πολόφτσοι [τουρκικός νομαδικός λαός], αιχμαλώτισαν εκτός από τον όσιο Ευστράτιο και το μακάριο Νίκωνα. Σιδηροδέσμιο τον οδήγησαν στη χώρα τους και τον φυλάκισαν με άλλους πολλούς χριστιανούς

Όταν έπαψαν οι εχθροπραξίες κι έγινε ανακωχή, κάποιος φιλόανθρωπος από το Κίεβο ήρθε με χρυσάφι, ζητώντας από τους Πολόφτσους την εξαγορά αιχμαλώτων. Ζήτησε τον όσιο Νίκωνα από τους πρώτους, σ' ένδειξη σεβασμού προς το μοναχικό

του σχήμα.

Αλλά ο όσιος δεν αποδέχθηκε τη φιλόανθρωπη προσφορά του χριστιανού.

- Σ' ευχαριστώ, αδελφέ μου, του είπε. Ο Κύριος να σ' ευλογεί για την αγάπη σου. Αλλά δεν έχω ανάγκη εγώ την εξαγορά σου. Ελευθέρωσε με τα χρήματα σου άλλους αιχμαλώτους.

Ο καλός άνθρωπος σκέφτηκε ότι ο όσιος περιμένει την εξαγορά του από τους πλούσιους συγγενείς του, γι' αυτό και δεν επέμεινε. Πλήρωσε για άλλους, τους ελευθέρωσε και γύρισε μαζί τους στο Κίεβο.

Εκεί βρήκε τους συγγενείς του οσίου και τους πληροφόρησε για την κατάστασή του και τον τόπο της αιχμαλωσίας του. Χωρίς καθυστέρηση εκείνοι ήρθαν στη χώρα των Πολόφτσων με πολύ χρυσάφι, για να ζητήσουν την απελευθέρωσή του.

Μόλις όμως τους είδε ο αιχμάλωτος είπε:

- Μην ξοδεύετε άδικα την περιουσία σας. Αν ο Κύριος ήθελε να είμαι ελεύθερος, δεν θα με παρέδιδε στα χέρια των βαρβάρων. Εκείνος στέλνει τις ευεργεσίες, εκείνος παραχωρεί και τις δοκιμασίες. «Ει δε τα αγαθά εδεξάμεθα εκ χειρός Κυρίου, τα κακά ουχ υποίσομεν;».

Μάταια προσπάθησαν οι συγγενείς του οσίου να τον μεταπείσουν. Μάταια τον ικέτευσαν. Μάταια έκλαψαν. Ο δούλος του Θεού ήταν ανυποχώρητος. Στο τέλος, οργισμένοι από τη στάση του, τον επέπληξαν αυστηρά κι έφυγαν για το Κίεβο άπρακτοι.

Οι Πολόφτσοι τότε, βλέποντας ότι εξαιτίας της αρνήσεως του σκλάβου μοναχού στερήθηκαν μεγάλο πλούτο, έγιναν θηρία από την οργή. Για να τον εκδικηθούν άρχισαν άσπλαχνα να τον βασανίζουν.

Επί τρία χρόνια τον μαστίγωναν, τον έκαιγαν, τον ράβδιζαν, τον έσκιζαν με κοφτερά μαχαίρια. Και σαν έφτανε στα πρόθυρα του θανάτου, τον άφηναν για λίγο να συνέλθει κι έπειτα άρχιζαν πάλι τα βασανιστήρια.

Τροφή και νερό του έδιναν μέρα παρά μέρα ή κάθε τρεις ημέρες. Όταν δεν τον βασάνιζαν, τον έδεναν χειροπόδαρα με βαριές σιδερένιες αλυσίδες. Το καλοκαίρι τον άφηναν να λιώνει κάτω από τον κοφτερό ήλιο. Και το χειμώνα τον έβγαζαν στο χιόνι και μελάνιαζε ολόκληρος από την παγωνιά.

Παρά τα φοβερά του μαρτύρια όμως, ο γενναίος στρατιώτης του Χριστού είχε το

κουράγιο να εμψυχώνει και να στηρίζει τους συναιχμαλώτους του. Με τη χάρη του Θεού μάλιστα επιτέλεσε εξάισια θαύματα για την ανακούφιση τους.

Δυο χαρακτηριστικά απ' αυτά θ' αναφέρουμε.

Κάποτε αρρώστησαν κι έπεσαν κάτω σχεδόν όλοι οι αιχμάλωτοι από την πείνα και τις κακουχίες. Έφτασαν οι περισσότεροι κοντά στο θάνατο. Όταν ζήτησαν τροφή από τους ειδωλόατρες δεσμοφύλακες, τους έφεραν ειδωλόθυτα για να τους μιάνουν. Ο όσιος με πύρινους λόγους τους έδωσε θάρρος, αποτρέποντας τους από το μόλυσμα.

Έπειτα έπεσε σε θερμή προσευχή.

Και σε λίγο έγινε το θαύμα! Όλοι οι ως τότε ανήμποροι σηκώθηκαν όρθιοι, νιώθοντας υγιείς και ακμαίοι, χορτάτοι και δυνατοί, κι ας μην είχαν φάει ή πει τίποτα. Και σε λίγο καιρό έδωσε ο Θεός και απελευθερώθηκαν όλοι με εξαγορά.

Άλλοτε πάλι συνέβη ν' αρρωστήσει βαριά ο αρχιδεσμοφύλακας των αιχμαλώτων. Καταλαβαίνοντας ότι πλησιάζει το τέλος του, κάλεσε τη γυναίκα και τα παιδιά του και τους έδωσε εντολή να σταυρώσουν τον καλόγερο Νίκωνα πάνω από τον τάφο του. Νόμιζε ο ανόητος ειδωλόατρης ότι μ' αυτή τη φρικτή ανθρωποθυσία, θα εξευμένιζε τα δαιμόνια, που λάτρευε σαν θεούς.

Ο όσιος το πληροφορήθηκε. Και προβλέποντας τη μελλοντική μετάνοια του βαρβάρου, όπως θα δούμε παρακάτω, προσευχήθηκε θερμά στον Κύριο να τον θεραπεύσει.

Πράγματι, την ίδια ώρα ο Πολόφτσος έγινε καλά και σηκώθηκε από την κλίνη, όπου ήταν κατάκοιτος. Βυθισμένος όμως όπως ήταν στο σκοτάδι της ειδωλολατρίας, δόξασε τα δαιμόνια νια τη θεραπεία του!

Ἐπειτα συνέχισε ὅπως πρῶτα ν' απειλή και να προτρέπει τον ὄσιο:

- Εἰδοποίησε, ανόητε, τους συγγενείς σου, να φέρουν πολύ χρυσάφι και να σε γλιτώσουν ἀπὸ τα χέρια μας. Εἰδοποίησέ τους, γιατί αλλιῶς θα βρεις πικρό και οδυνηρό θάνατο!

- Ο Κύριος θα με λυτρώσει δωρεάν ἀπὸ τ' ἄνομα χέρια σας, ἀποκρίθηκε εἰρηνικά ο ὄσιος. Ο ἀδελφός μου Ευστράτιος, που τον πουλήσατε στους Εβραίους κι ἐκεῖνοι τον σταύρωσαν, ἦρθε και με πληροφόρησε για τη σύντομη ἀπελευθέρωσή μου. «Με τις προσευχές των οσίων πατέρων μας Αντωνίου και Θεοδοσίου», μου εἶπε, «σε τρεις ἡμέρες θα βρίσκεσαι στο μοναστήρι των Σπηλαίων».

Οι Πολόφτσοι δεν κατάλαβαν τη σημασία των λόγων του οσίου. Ο ἀρχιδεσμοφύλακας νόμισε πως ο αιχμάλωτος εἶχε την πρόθεση να δραπετεύσει. Για να ἐμποδίσει λοιπὸν την ἀπόδρασή του, τράβηξε το ξίφος και του κατάφερε ἀλλεπάλληλα χτυπήματα στα πόδια.

Ποτάμι ἀρχισε να τρέχει το αἷμα ἀπὸ τις κομμένες φλέβες του γενναίου Νίκωνος, που υπέμεινε το μαρτύριο χωρὶς την παραμικρή κραυγή πόνου. Πριν φύγει ο αἰμοβόρος βάρβαρος ἀφησε ἰσχυρή φρουρά για τη φύλαξή του. Ἦταν ἔτσι βέβαιος ὅτι δεν θα μπορούσε να δραπετεύσει.

Πέρασαν τρεις ἡμέρες. Ο φιλόανθρωπος Θεός εἶχε σταματήσει την αἱμορραγία ἀπὸ τα πόδια του ἀθλοφόρου, ἀλλὰ οἱ πληγές ἦταν φρικτές και ἡ μετακίνηση του ἀδύνατη.

Ξαφνικά, γύρω στο μεσημέρι, οἱ οπλισμένοι στρατιῶτες ἔχασαν τον ὄσιο ἀπὸ τα μάτια τους. Εἶχε γίνει ἀόρατος!

Ἄκουγαν για λίγο τη φωνή του μόνο να ψέλνει:

- Πάσα πνοή αἰνεσάτω τον Κύριον!... Αἰνεῖτε τον Κύριον ἐκ των ουρανῶν!...

Σε λίγο ὅμως δεν ἀκουγαν οὔτε τη φωνή. Ο ὄσιος εἶχε φύγει μακριά!

Μεταφέρθηκε αυτοστιγμεί ἀόρατα στην ἐκκλησία της Κυρίας Θεοτόκου των Σπηλαίων!

Την ὥρα ἐκείνη οἱ πατέρες τελούσαν τη Θεία Λειτουργία κι ἐψέλναν τα Τυπικά. Σαν εἶδαν ξάφνου μπροστά τους το μακάριο Νίκωνα, τα ἔχασαν. Διέκοψαν την ψαλμωδία και τον περικύκλωσαν σαστισμένοι.

Με δέος και ἐκπληξη τον ρωτούσαν:

- Αδελφέ, πώς βρέθηκες εδώ; Σε είχαμε για χαμένο. Πώς ήρθες; Τι συνέβη;

Βροχή έπεφταν οι ερωτήσεις επάνω στον όσιο. Εκείνος στην αρχή σιωπούσε, μη θέλοντας ν' αποκάλυψη το θαύμα. Πώς να το κρύψει όμως, όταν οι αδελφοί τον έβλεπαν δεμένο με τα σιδερένια δεσμά, με το σώμα καταπληγωμένο και κυρτωμένο από τις ταλαιπωρίες και την ασιτία, με τα κατακομμένα πόδια;

Όλοι οι πατέρες συνέχισαν να τον ικετεύουν.

- Σ' εξορκίζουμε αδελφέ, πες μας όλη την αλήθεια. Μη μας κρύψεις τίποτα, για να δοξάσουμε το Θεό και να τιμήσουμε τα θαυμαστά έργα Του!

Τότε ο όσιος διηγήθηκε όλα όσα του συνέβησαν στα χρόνια της αιχμαλωσίας.

Παρακάλεσε όμως τους αδελφούς να μην του βγάλουν τα δεσμά, αλλά να τον αφήσουν να τελειώσει μ' αυτά την επίγεια ζωή του.

Αλλά επενέβη ο ηγούμενος.

- Αδελφέ, είπε, αν ο Κύριος ήθελε να σε βλέπει μέσα σ' αυτά τα δεσμά, δεν θα σ' ελευθέρωνε θαυματουργικά από την αιχμαλωσία. Κάνε λοιπόν υπακοή και βγάλ' τα.

Ο όσιος δεν έφερε αντίρρηση. Τα μαρτυρικά εκείνα σίδερα μεταφέρθηκαν στην εκκλησία. Αργότερα τα έλιωσαν και τα χρησιμοποίησαν για την κατασκευή βοηθητικών σκευών του ιερού βήματος.

Πέρασε πολύς καιρός. Με τους Πολόφτσους υπογράφηκε συνθήκη ειρήνης. Πολλοί βάρβαροι ασπάστηκαν τότε την αγία πίστη του Χριστού και βαπτίστηκαν. Ανάμεσα σ' αυτούς ήταν και ο Πολόφτσος, εκείνος που κατέκαψε τα πόδια του μακαρίου Νίκωνος.

Όταν ήρθε κάποτε στη μονή των Σπηλαίων για να προσκυνήσει, είδε το γερασμένο

πια
όσιο και τον αναγνώρισε.

Πήγε αμέσως στον ηγούμενο. Με δάκρυα μετάνοιας και συντριβής του διηγήθηκε με κάθε λεπτομέρεια την ανόσια συμπεριφορά του απέναντι στον άγιο του Θεού και ζήτησε

συγχώρηση για τις μεγάλες αμαρτίες που είχε διαπράξει τότε που αγνοούσε την αλήθεια. Ο ηγούμενος δόξασε το Θεό και αφού παρηγόρησε τον Πολόφτσο με συμβουλές και νουθεσίες, του είπε να γυρίσει στον τόπο του.

Εκείνος όμως δεν θέλησε να φύγει πια από το μοναστήρι! Έπεσε στα πόδια του ηγουμένου και τον παρακαλούσε με θρήνους να τον δεχτή και να τον συγκαταλέξει

στη χορεία των πατέρων της μονής, κάνοντάς τον μοναχό.

Συγκινημένος ο ηγούμενος τον κράτησε, τον δοκίμασε αρκετό χρόνο και, αφού τον έκρινε άξιο, του έδωσε το άγιο αγγελικό σχήμα.

Ο Πολόφτσος τελείωσε με μετάνοια την επίγεια ζωή του, υπηρετώντας με αξιοθαύμαστη
αυταπάρνηση την αδελφότητα και ιδιαίτερα τον ανήμπορο πρώην αιχμάλωτό του
όσιο
Νίκωνα.

Στη μνήμη των πατέρων της Λαύρας, ο μακάριος Νίκων έμεινε με την επωνυμία «σουχόι», δηλαδή ξηρός, γιατί από την ασιτία, τη δίψα, τις κακουχίες, τα τραύματα και τις αιμορραγίες, αποστεώθηκε και στέγνωσε, «επάγη δέρμα αυτού επί τα οστά αυτού, εξηράνθη, εγεννήθη ώσπερ ξύλον», κατά τον προφήτη Ιερεμία.

Έτσι σχεδόν εξαϋλωμένος και ασώματος ο όσιος, πολιτευόταν σαν άγγελος πάνω στη γη, φλεγόμενος από αγάπη στο Θεό και λάμποντας σαν ήλιος ακτινοβόλος σ' όλη τη ρωσική γη.

Μετά τη μακαριά κοίμηση του οσίου Νίκωνος, το σεπτό λείψανό του, παρέμεινε αμάραντο και άφθαρτο, περιβεβλημένο τη δόξα τ' ουρανού.

Αυτή η δόξα περιβάλλει μέχρι σήμερα το τίμιο σκήνωμα, που παραμένει στο σπήλαιο της Λαύρας, μαρτυρώντας με ιάσεις και ποικίλα θαύματα, τη μακαριότητα που απολαμβάνει στις ουράνιες μονές η ψυχή του αγίου Νίκωνος, κοντά στο Δεσπότη Χριστό.

Απόσπασμα από το βιβλίο «Πατερικόν των Σπηλαίων του Κιέβου», έκδοση Ιεράς Μονής Παρακλήτου.

<https://bit.ly/3GqKysa>